

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра туристичного, готельного та ресторанного бізнесу

(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор (перший проректор)

С.Б. Бєліков

2019 року

« 30 »

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

317BB02 **Стратегічний менеджмент в готельно-ресторанному господарстві**

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа

(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) 241 Готельно-ресторанна справа

(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет міжнародного туризму та економіки

(найменування інституту, факультету)

мова навчання українська

2019 рік

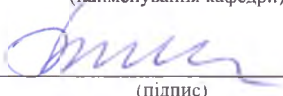
Робоча програма з Стратегічний менеджмент в ГРГ для студентів
(назва навчальної дисципліни)
 спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа, освітня програма (спеціалізація)
241 Готельно-ресторанна справа.
 «30» 08, 2019 року - 24 с.

Розробники: кандидат економічних наук, доцент Шелеметьєва Т.В.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
туристичного, готельного та ресторанного бізнесу

Протокол від «29» 08 2019 року № 1

Завідувач кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу
(найменування кафедри)

«29» 08 2019 року (Зайцева В.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією _____
 факультету міжнародного туризму та економіки
(найменування факультету)

Протокол від «30» 08 2019 року № 1

«30» 08 2019 року Голова (Васильєва О.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –5	Галузь знань <u>24 Сфера обслуговування</u> (шифр і назва)	Нормативна частина Цикл: загальної підготовки	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>241 готельно-ресторанна справа</u> (код і найменування)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		5-й	6-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		9-й	10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 6	Освітній ступень: магістр	Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Лабораторні	
		– год.	– год.
		Самостійна робота	
		81 год.	120 год.
		Індивідуальні завдання:	
		9 год.	18 год.
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1,5

для заочної форми навчання – 1:11,5

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: розкрити сутність і можливості стратегічного менеджменту для ГРГ, ознайомити з сучасними методами і прийомами роботи в умовах галузевої конкуренції, орієнтуючись не тільки на сьогоднішній успіх, але і на тверді конкурентні позиції ГРГ в майбутньому.

Завдання: Методичні – навчання студентів виявленню законів та закономірностей в процесі стратегічного управління підприємством, використання нормативно-правових документів у сфері управління підприємством.

Пізнавальні – розкриття основних понять теорії стратегічного управління підприємством; визначення сутності та методологічних основ стратегічного управління підприємством; вивчення теоретичних засад управління змінами, методів аналізу ресурсів та компетенцій підприємства.

Практичні – формувати практичні навички роботи студентів зі спеціальною літературою, орієнтувати їх на інтенсивну роботу, осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем стратегічного розвитку туризму.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати **загальні компетентності:** здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність працювати в команді; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); здатність розробляти та управляти проектами; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність працювати в міжнародному контексті; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

фахові компетентності: вміти застосовувати сучасні управлінські технології розвитку туристичних та готельних підприємств; здійснювати поточне та стратегічне планування; оцінює ефективність менеджменту в туризмі; розробляти організаційні структури; знати системний підхід до менеджменту туристичного підприємства; знати місце та роль стратегічного управління в системі управління; причини виникнення та переваги стратегічного управління; сфери використання стратегічного управління; відмінності концепцій стратегічного управління; основні методологічні підходи до стратегічного управління; особливості використання стратегічного управління на туристичних підприємствах.

Очікувані програмні результати навчання:

1. Знання основних категорій теорії стратегічного менеджменту; методичних основ проведення стратегічного аналізу та оцінки стратегічного потенціалу ГРГ; видів стратегій підприємства та їх особливостей; інструментарію оцінки альтернативних стратегічних варіантів та обґрунтування найбільш доцільної стратегії; методів стратегічного планування.

2. Вміння застосовувати знання основ стратегічного управління й аналізу стратегій розвитку конкурентних переваг ГРГ в межах корпоративних стратегій і механізмів їх реалізації; виконувати стратегічний аналіз місця та ролі ГРГ на ринку; використовувати методи обґрунтування стратегічних управлінських рішень; проводити аналіз, оцінювати зовнішнє оточення ГРГ та виявити його загрози та можливості, оцінити поточний стан та перспективу розвитку ГРГ та дослідити його сильні і слабкі сторони.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні теоретичні основи стратегічного менеджменту.

Тема 1. Загальні основи стратегічного управління підприємством ГРГ.

Предмет, мета та завдання курсу. Основні вимоги до знань студентів. Література по курсу та практичні можливості її пошуку та використання студентами. Сутність, принципи і об'єкти стратегічного управління. Визначення місії і формування цілей фірми. Функції і етапи процесу стратегічного управління. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління. Види стратегічного управління залежно від міри нестабільності зовнішнього середовища.

Тема 2. Класифікація стратегій.

Економічна стратегія фірми - загальна стратегія діяльності та поведінки організації. Ієрархія стратегій підприємства (стратегічний набір). Зв'язок загальних стратегій з «життєвим циклом підприємства».

Тема 3. Стратегічний аналіз середі підприємства ГРГ.

Теоретичні основи стратегічного аналізу середовища. Зовнішнє середовище непрямого впливу і її аналіз. Аналіз зовнішнього середовища прямої дії. Внутрішнє середовище підприємства і її аналіз. Спеціальні методи стратегічного аналізу середовища підприємства.

Змістовий модуль 2. Практичні основи стратегічного менеджменту в ГРГ.

Тема 4. Загальний стан стратегічного вибору підприємства ГРГ.

Вибір стратегії залежно від масштабів діяльності підприємства. Особливості стратегії зростання великих фірм. Особливості розвитку малих фірм. Особливості

стратегії середніх фірм. Стратегії підприємств, що займають різні ринкові позиції. Стратегії лідера. Стратегії фірм - претендентів на лідерство. Стратегії фірм, що йдуть за лідером. Стратегії фірм із слабкою конкурентною позицією.

Тема 5. Стратегічний потенціал підприємства ГРГ та визначення його конкурентоспроможності.

Сутність стратегічного потенціалу підприємства та його складові. Потенціал організації. Методологія оцінки потенціалу підприємства. Фінансовий потенціал. Виробничий потенціал. Кадровий потенціал. Управлінський потенціал. Маркетинговий потенціал. Комплексна оцінка показника конкурентного потенціалу підприємства (КПП).

Тема 6. Планування, управління, контроль та оцінка реалізації стратегії підприємства ГРГ.

Поняття, основні принципи і завдання стратегічного планування. Стратегічне планування. Основні компоненти забезпечення реалізації стратегії. Етапи реалізації стратегії. Бюджет. Стратегічний контроль в діяльності підприємства. Основні етапи стратегічного контролю. Оцінка реалізації стратегії підприємства.

Тема 7. Практика стратегічного управління розвитком ГРГ в Україні.

Практика стратегічного планування туризму в Україні як складової стратегічного управління. Основні етапи стратегічного планування розвитку в ГРГ. Формулювання місії, візії. Стратегічні та оперативні цілі розвитку ГРГ. Практика SWOT-аналізу - найважливішого інструменту стратегічного управління. Складові SWOT-аналізу. Застосування SWOT-аналізу в ГРГ.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні теоретичні основи стратегічного менеджменту.												
Тема 1. Загальні основи стратегічного управління підприємством ГРГ.	22	4	4	—	1	13	27	2	2	—	3	20
Тема 2. Класифікація стратегій.	23	4	4	—	2	13	23	-	-	—	3	20
Тема 3. Стратегічний аналіз середі підприємства ГРГ.	28	6	6	—	2	14	23	-	-	—	3	20
Усього годин	73	14	14	—	5	40	73	2	2	—	9	60
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Практичні основи стратегічного менеджменту в ГРГ.												
Тема 4. Загальний стан стратегічного вибору підприємства ГРГ.	19	4	4	—	1	10	20	-	-	—	5	15
Тема 5. Стратегічний потенціал підприємства ГРГ та визначення його конкурентоспроможності.	19	4	4	—	1	10	19	-	-	—	4	15
Тема 6. Планування, управління, контроль та оцінка реалізації стратегії підприємства ГРГ.	19	4	4	—	1	10	19	2	2	—	-	15
Тема 7. Практика стратегічного управління розвитком ГРГ в Україні.	20	4	4	—	1	11	19	2	2	—	-	15
Усього годин	77	16	16	—	4	41	77	4	4	—	9	60
ІНДЗ	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	18	—
Усього годин	150	30	30		9	81	150	6	6	—	18	120

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні основи стратегічного управління підприємством ГРГ.	4/2*
2	Класифікація стратегій.	4
3	Стратегічний аналіз среди підприємства.	6
4	Загальні положення стратегічного вибору підприємства ГРГ.	4
5	Стратегічний потенціал підприємства ГРГ та визначення його конкурентоспроможності.	4
6	Планування, управління, контроль та оцінка реалізації стратегії підприємства ГРГ.	4/2*
7	Практика стратегічного управління розвитком ГРГ в Україні.	4/2*

* – для заочного відділення

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні основи стратегічного управління підприємством ГРГ.	13/20*
2	Класифікація стратегій.	13/20*
3	Стратегічний аналіз среди підприємства.	14/20*
4	Загальні положення стратегічного вибору підприємства ГРГ.	10/20*
5	Стратегічний потенціал підприємства ГРГ та визначення його конкурентоспроможності.	10/15*
6	Планування, управління, контроль та оцінка реалізації стратегії підприємства ГРГ.	10/15*
7	Практика стратегічного управління розвитком ГРГ в Україні.	11/15*

* – для заочного відділення

6. Індивідуальні завдання

Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті за наступними варіантами:

1. Стратегічне управління як система.
2. Основні етапи розвитку стратегічного менеджменту в туризмі.
3. Проблеми формування стратегії розвитку туризму.
4. Організаційні аспекти зростання ефективності управління туризмом.
5. Проблеми підвищення прибутковості в готельно-ресторанному господарстві.

6. Підвищення рівня ділового адміністрування.
7. Управління життєвим циклом туристичного продукту.
8. Проблеми управління технологічними інноваціями в туризмі.
9. Інформаційні технології в управлінні готельно-ресторанного господарства.
10. Особливості стратегічного менеджменту в готельно-ресторанному господарстві в сучасних умовах.
11. Удосконалення форм та методів продажу товарів (послуг) в готельно-ресторанному господарстві.
12. Сутність товарної стратегії та характеристика її видів.
13. Стратегія диференціації. Можливість її використання в готельно-ресторанному господарстві.
14. Аналіз галузевого ринку при розробці стратегії готельно-ресторанного господарства.
15. Розробка і реалізація інвестиційної стратегії в готельно-ресторанному господарстві.
16. Розробка і реалізація маркетингової стратегії в готельно-ресторанному господарстві.
17. Інноваційна стратегія готельно-ресторанного господарства.
18. Роль і місце стратегічного контролю в стратегічному управлінні готельно-ресторанного господарства.
19. Процес розробки й реалізації стратегії готельно-ресторанного господарства.
20. Стратегічне планування діяльності в готельно-ресторанному господарстві.
21. Організація процесу стратегічного управління готельно-ресторанного господарства.
22. Управління реалізацією стратегії готельно-ресторанного господарства.
23. Оцінка стратегічної ситуації готельно-ресторанного господарства.
24. Аналіз туристичної галузі і конкурентного середовища.
25. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища готельно-ресторанного господарства.
26. Процес прийняття стратегічних рішень в готельно-ресторанному господарстві.
27. Економічна стратегія в готельно-ресторанному господарстві.
28. Види стратегічного управління в ГРГ.

Тематика контрольних робіт (для студентів заочної форми навчання)

Варіант № 1

1. Сутність, принципи та об'єкти стратегічного управління підприємств сфери туризму.
2. Проблеми формування стратегії розвитку туризму.
3. Дайте визначення поняття.
Фінансовий потенціал...

4. Виберіть правильну відповідь.

Генеральна програма дій і розподіл пріоритетів і ресурсів фірми для досягнення її глобальних цілей, це:

А. Місія

В. Стратегічне управління

Б. Стратегія

5. Виберіть правильну відповідь.

Яка стратегія визначає методи пошуку найбільш пріоритетної діяльності фірми, виокремлення стратегічних зон господарювання, методи створення і управління набором напрямів діяльності:

А. Товарна стратегія фірми

В. Стратегія взаємодії з ринками виробничих ресурсів

Б. Стратегія ціноутворення та цінних паперів

Г. Стратегія поведінки фірми на ринках грошей

6. Виберіть правильну відповідь.

Сукупність наявних ресурсів та можливостей для розробки та здійснення стратегії підприємства, це:

А. Фінансовий потенціал підприємства

В. Стратегічний потенціал підприємства

Б. Виробничий потенціал підприємства

Варіант № 2

1. Визначення місії та формування цілей у готельно-ресторанному господарстві.

2. Вплив організаційної структури туристичної фірми на реалізацію стратегії.

3. Дайте визначення поняття.

Стратегія...

4. Виберіть правильну відповідь.

Можливості організації випускати та реалізовувати конкурентну продукцію (послуги) та успішно протистояти впливу зовнішнього середовища, це:

А. Стратегічний потенціал підприємства

Б. Стратегія взаємодії з ринками виробничих ресурсів

В. Потенціал організації

Г. Стратегія поведінки фірми на ринках грошей та цінних паперів

5. Виберіть правильну відповідь.

Ключовим питанням для визначення місії фірми є:

А. Яку продукцію (товари, послуги) виробляє фірма?

Б. Хто є основним споживачем і яка продукція їм потрібна?

В. Чому вони купуватимуть ваші товари (послуги)?

6. Виберіть правильну відповідь.

Яка стратегія відповідає на питання: як повинна вести себе фірма на різних сегментах ринку, щоб за допомогою ефективної цінової політики сформувати у покупців стійкі уподобання:

А. Товарна стратегія фірми

В. Стратегія взаємодії з ринками виробничих ресурсів

Б. Стратегія ціноутворення Г. Стратегія поведінки фірми на ринках грошей та цінних паперів

Варіант № 3

1. Функції і етапи процесу стратегічного управління в туризмі.
2. Оцінка реалізації стратегії туристичного підприємства.
3. Дайте визначення поняття.
Трансакція...
4. Виберіть правильну відповідь.

Під яким потенціалом підприємства розуміють забезпеченість організації фінансовими ресурсами та їх використання:

А. Стратегічним потенціалом підприємства	В. Виробничим потенціалом підприємства
Б. Фінансовим потенціалом підприємства	Г. Кадровим потенціалом підприємства

5. Виберіть правильну відповідь.

Яка перша фаза процесу встановлення цілей в організації:

А. Встановлення цілей для фірми в цілому
Б. Виявлення і аналіз тих тенденцій, які спостерігаються в оточенні
В. Побудова ієрархії цілей
Г. Встановлення індивідуальних цілей

6. Виберіть правильну відповідь.

Рівнем якого потенціалу організації характеризується структура персоналу та ефективність його використання?:

А. Стратегічного потенціалу підприємства	В. Виробничого потенціалу
Б. Фінансового потенціалу підприємства	Г. Кадрового потенціалу

Варіант № 4

1. Основні етапи стратегічного управління підприємств сфери туризму.
2. Конкурентоспроможність туристської фірми і ключові фактори її успіху в галузі.
3. Дайте визначення поняття.
Мета стратегії...
4. Виберіть правильну відповідь.

Традиційно першими розробниками теорії стратегічного управління вважаються:

А. Ірвін	В. І. Ансофф
Б. Грангер	Г. Шендел і Хаттен.

5. Виберіть правильну відповідь.

Яка стратегія передбачає ефективний розподіл ресурсів, вибір найбільш переважних постачальників та споживачів:

А. Товарна стратегія фірми
Б. Стратегія ціноутворення

В. Стратегія взаємодії з ринками виробничих ресурсів

Г. Стратегія поведінки фірми на ринках грошей та цінних паперів

6. Виберіть правильну відповідь.

При якій стратегії розглядається вкладення коштів у власну матеріально-технічну базу, визначається найбільш переважна форма виробництва: технічне переоснащення, модернізація, реконструкція, оптимізація організаційної структури:

А. Стратегії інвестиційної діяльності В. Стратегії ціноутворення

Б. Стратегії взаємодії з ринками виробничих ресурсів Г. Стратегії зовнішньоекономічної діяльності

Варіант № 5

1. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління в туризмі.

2. Порядок і методи оцінки поточного стану підприємства сфери туризму.

3. Дайте визначення поняття.

У вузькому розумінні місія фірми...

4. Виберіть правильну відповідь.

Під яким потенціалом підприємства розуміють можливості організації вивчати та задовольняти потреби споживачів шляхом відображення їх в товарі, здійснювати процес ціноутворення, просування товару на ринок, реалізації ідей, що надходять від споживачів?:

А. Фінансовим потенціалом

В. Кадровим потенціалом.

Б. Виробничим потенціалом

Г. Маркетинговим потенціалом

5. Виберіть правильну відповідь.

Яка стратегія випрацьовує правила поведінки на зовнішньому ринку (здійснюється вибір ринків, визначаються стратегічні цілі експорту, розподіляються ресурси за видами експортної діяльності):

А. Товарна стратегія фірми

В. Стратегія

ціноутворення

Б. Стратегія зовнішньоекономічної діяльності

Г. Стратегія взаємодії з ринками виробничих ресурсів

6. Виберіть правильну відповідь.

Який показник можна використовувати для того, щоб мати більш узагальнююче значення потенціалу, за яким можна робити висновки та давати рекомендації щодо розвитку організації?:

А. Показник конкурентного потенціалу підприємства

Б. Показник фінансового потенціалу підприємства

В. Показник виробничого потенціалу підприємства

Г. Показник кадрового потенціалу підприємства

Варіант № 6

1. Види стратегічного управління залежно від ступеня нестабільності зовнішнього середовища.

2. Графічні інструменти стратегічного управління розвитком туризму.

3. Дайте визначення поняття.

Стратегічне управління...

4. Виберіть правильну відповідь.

Яка стратегія фірми створює мотиваційні важелі, зацікавленість персоналу у ефективному і своєчасному задоволенні ринку:

А. Стратегії інвестиційної діяльності

В. Стратегія стимулювання персоналу

Б. Стратегії ціноутворення діяльності

Г. Стратегії зовнішньоекономічної

5. Виберіть правильну відповідь.

Які можливі стратегії для фази життєвого циклу підприємства – зрілість:

А. Стратегії диверсифікованого зростання та стратегії міжнародного розвитку

Б. Стратегії інтегрованого зростання

В. Стратегії концентрованого зростання

Г. Інноваційні стратегії

6. Виберіть правильну відповідь.

Генеральна довгострокова програма дій і розподіл пріоритетів і ресурсів фірми для досягнення її глобальних цілей, це:

А. Місія

В. Мета

Б. Стратегія

Г. Стратегічне управління

Варіант № 7

1. Аналіз зовнішнього середовища та конкурентних сил в готельно-ресторанному бізнесі.

2. Матричні інструменти в стратегічному управлінні.

3. Дайте визначення поняття.

Економічна стратегія...

4. Виберіть правильну відповідь.

Яка стратегія фірми передбачає раннє виявлення кризових тенденцій, слабких сигналів, напрацювання заходів, що протидіють небезпечним явищам:

А. Стратегії інвестиційної діяльності

В. Стратегія стимулювання персоналу

Б. Стратегії ціноутворення

Г. Стратегія попередження банкрутства та

оздоровлення фінансового стану фірми

5. Виберіть правильну відповідь.

Основу оцінки якого потенціалу підприємства складають такі показники: рівень техніки та технології, що застосовує організація; рівень організації виробництва; рівень організації праці у виробництві?:

А. Стратегічного потенціалу

В. Виробничого потенціалу

Б. Фінансового потенціалу

Г. Кадрового потенціалу

6. Виберіть правильну відповідь.

Стратегія підтримки присутності на туристичному ринку передбачає встановлення:

А. Невисоких цін на туристичні пакети

Б. Середньоринкових цін на туристичні пакети

В. Цін на туристичні пакети на рівні, адекватному цінності туристичного пакета

Варіант № 8

1. Аналіз внутрішнього середовища готелю (ресторану).
2. Методи оцінки і вибору стратегій.
3. Дайте визначення поняття.

Стратегія зниження транзакційних витрат ...

4. Виберіть правильну відповідь.

До першого етапу процесу стратегічного управління відноситься:

А. Визначення місії і цілей фірми	В. Аналіз середовища
Б. Вибір стратегії	Г. Реалізація стратегії

5. Виберіть правильну відповідь.

Яка стратегія передбачає вибір часу, форм та умов отримання кредитів; вибір моменту придбання або продажу цінних паперів:

А. Товарна стратегія фірми	В. Стратегія взаємодії з ринками виробничих ресурсів
Б. Стратегія ціноутворення	Г. Стратегія поведінки фірми на ринках грошей та цінних паперів

6. Виберіть правильну відповідь.

Виживання на ринку в довгостроковому періоді, це:

А. місія фірми	В. стратегічне управління
Б. стратегія фірми	

Варіант № 9

1. Стратегії поведінки туристичної фірми в умовах конкуренції.
2. Стратегічна сфера бізнесу.
3. Дайте визначення поняття.

Стратегічний потенціал підприємства...

4. Виберіть правильну відповідь.

На якому етапі стратегічного управління на основі оцінки дії усіх чинників зовнішнього і внутрішнього середовища визначається позиція підприємства на ринку, виявляються стратегічні завдання, альтернативні способи (стратегії) їх рішення:

А. Визначення місії і цілей фірми	В. Аналіз середовища
Б. Вибір стратегії	Г. Реалізація стратегії

5. Виберіть правильну відповідь.

Визначення основних завдань і напрямків діяльності фірми, це:

А. Місія фірми	В. Мета стратегії фірми
Б. Стратегія фірми	

6. Виберіть правильну відповідь.

До факторів зовнішнього середовища прямої дії не відносяться:

А. Конкуренти	В. Постачальники
Б. Споживачі	Г. Стан економіки

Варіант № 10

1. Методи, які використовуються в прийнятті стратегічних рішень в туризмі.
2. Управління життєвим циклом продукту підприємств сфери туризму.
3. Дайте визначення поняття.
Потенціал організації...
4. Виберіть правильну відповідь.

Одним з основоположних чинників розвитку туризму є:

- А. Комплексне вивчення ринку
 - Б. Проведення маркетингових досліджень
 - В. Комплексне вивчення ринку і проведення маркетингових досліджень
 - Г. Інноваційність у розробці рекламних турів та їх просуванні
5. Виберіть правильну відповідь.

Надання пільгових умов під час використання послуг туристичної компанії належить до чинників що:

- А. забезпечують можливість успішного здійснення пропонованих туристичних послуг
 - Б. що визначають різні аспекти мотивації співробітників туристичної компанії
 - В. визначають успішність туристичної компанії на національному ринку
 - Г. визначають успішність туристичної компанії на міжнародному ринку
6. Виберіть правильну відповідь.

Стратегія розвитку на туристичному ринку передбачає встановлення?

- А. невисоких цін на туристичні пакети
- Б. середньоринкових цін на туристичні пакети
- В. цін на туристичні пакети на рівні, адекватному цінності туристичного пакета

7. Методи навчання:

- словесні методи – розповідь-пояснення, бесіда, лекція.
- наочні методи – ілюстрація, демонстрація статистичного матеріалу.
- практичні методи – практичні роботи, твори, реферати студентів.
- творчі, проблемно-пошукові методи.
- методи стимулювання інтересу до навчання: створення ситуації інтересу при викладанні того чи іншого матеріалу – використання пізнавальних ігор, цікавих пригод, навчальні дискусії, аналіз життєвих ситуацій.
- методи контролю – усне опитування. Тестові письмові завдання.

8. Очікувані результати навчання з дисципліни:

1. Знання основних категорій теорії стратегічного менеджменту;
2. Знання методичних основ проведення стратегічного аналізу та оцінки стратегічного потенціалу ГРГ.
3. Знання видів стратегій підприємства та їх особливостей
4. Знання інструментарію оцінки альтернативних стратегічних варіантів та обґрунтування найбільш доцільної стратегії.
5. Знання методів стратегічного планування.

6. Вміння застосовувати знання основ стратегічного управління й аналізу стратегій розвитку конкурентних переваг ГРГ в межах корпоративних стратегій і механізмів їх реалізації.

7. Вміння виконувати стратегічний аналіз місця та ролі ГРГ на ринку.

8. Вміння використовувати методи обґрунтування стратегічних управлінських рішень.

9. Вміння проводити аналіз, оцінювати зовнішнє оточення ГРГ та виявляти його загрози та можливості, оцінювати поточний стан та перспективу розвитку ГРГ та досліджувати його сильні і слабкі сторони.

9. Засоби оцінювання

Для денної форми навчання:

- усне опитування
- обговорення проблемних питань
- індивідуальне завдання
- контрольна робота

Поточний контроль знань здійснюється на практичних заняттях за допомогою усного опитування.

Студенти заочного відділення виконують контрольну роботу. Після перевірки викладачем контрольної роботи і одержання позитивної оцінки студента допускають до іспиту.

10. Критерії оцінювання

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент в готельно-ресторанному господарстві» здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент в готельно-ресторанному господарстві».

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовки студентів.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння лекційного матеріалу, набуття практичних навичок при вирішенні виробничих ситуацій та розв'язуванні завдань, уміння самостійно опрацьовувати теоретичний матеріал, висловлювати та обґрунтовувати власні думки, проводити презентацію опрацьованого матеріалу (письмово чи усно). Завданням підсумкового контролю (іспиту) є перевірка розуміння студентами програмного матеріалу в цілому, здатності логічно та послідовно розв'язувати практичні задачі, творчо використовувати накопичені знання.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Результати роботи студентів впродовж навчального семестру оцінюються в ході поточного контролю в діапазоні від 1 до 100 балів (включно), а результати підсумкового контролю (іспиту) оцінюються від 1 до 100 балів (включно).

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

- активність та результативність роботи на практичних заняттях;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуальної роботи;
- виконання модульних контрольних робіт.

Поточний контроль роботи студентів денної форми навчання з навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент в готельно-ресторанному господарстві» здійснюється за наступними критеріями:

- активність та результативність роботи на практичних заняттях – до 5 балів;
- виконання завдань для самостійного опрацювання (тестові запитання) – до 16 балів;
- виконання індивідуальної роботи (реферат) – до 15 балів;
- виконання модульної контрольної роботи №1 – до 20 балів;
- виконання модульної контрольної роботи №2 – до 20 балів.

Оцінювання знань студентів в університеті здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F). Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на лекційних, практичних або семінарських заняттях та самостійну роботу.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Опрацювання опорного конспекту лекцій:

Опорний конспект лекції (ОКЛ) – вид навчально-методичного посібника, в якому у стислому і системному вигляді викладений основний теоретичний матеріал у формі основних понять і положень, що структурно й логічно пов'язані між собою. Дані поняття та положення є лише опорними сигналами, вони вимагають пояснень і визначень, що мають опрацювати (конспект, записи, фото демонстраційних матеріалів) студенти під час лекції. Його опрацювання сприяє системному і глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв'язки між різними поняттями, положеннями, концепціями, проблемами теоріями тощо. Кожний студент повинен мати ОКЛ на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Під час аудиторної роботи з ОКЛ студенти записують основні тези лекції та пояснення викладача у визначеному в конспекті полі. Опрацювання окремої теми за ОКЛ може бути у формі: складання тестових завдань на основі конспекту лекцій та самостійного доопрацювання теми; складання глосарію наукових термінів до кожної теми зі структури дисципліни.

Відвідування студентом лекції, ведення ОКЛ, його опрацювання, участь в активному обговоренні дискусійних питань, обґрунтування власної точки зору за проблемними напрямками, співавторство з лектором у підготовці лекційного заняття та його проведення з використанням інтерактивних технологій навчання мотивується викладачем та дає студенту можливість отримати взагалі до **14 балів** у першому змістовні модулі та **16 балів** у другому змістовні модулі (по 2 бала максимум за одне лекційне заняття).

Робота на практичних заняттях

Під час практичних занять студенти усно доповідають на обрані питання для обговорення, дають відповіді на додаткові питання викладача, доповнюють один одного за різними питаннями практичного заняття, демонструють результати самостійної підготовки до заняття, виконують письмові самостійні роботи, вирішують ситуаційні вправи, приймають участь у підготовці практичного заняття у співавторстві з викладачем, допомагають іншим студентам оволодіти знаннями, використовують сучасні інтерактивні методи отримання знань. Така активна робота студента на занятті оцінюється в максимум **5 балів**. Така форма надає студенту можливість отримати максимум: **35 балів** в першому змістовному модулі та **40 балів** у другому змістовному модулі.

Під час практичних занять студенти усно доповідають на питання. Активна робота студента на занятті оцінюється в **5 балів**.

Критерії оцінки на практичному занятті

Бали	Критерії оцінки
5	Оцінюється робота студента, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання; активно, дуже добре працює в парі/групі/команді, розв'язує завдання стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4	Оцінюється робота студента, який володіє навчальним матеріалом, виконує більшість завдань практичних занять, виявляє знання елементарних положень з дисципліни, іноді виступає і задає питання; добре працює в парі/групі/команді, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неточності та незначні помилки.
3	Оцінюється робота студента, який частково володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, іноді виконує завдання практичних занять; іноколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
2	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді, іноді виконує завдання практичних занять; іноколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
1	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, не дуже добре працює в парі/групі/команді, іноді проявляє активність.
0	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, не працює в парі/групі/команді.

Індивідуальне завдання

Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді реферату або усної

довіді на практичному занятті. Така форма надає студенту можливість отримати максимум **15** додаткових балів в 1-му модулі та **10** балів у другому модулі.

Критерії оцінки індивідуального завдання:

1 модуль (бали)	2 модуль (бали)	Критерії оцінки
15	8-10	В повному обсязі володіє матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
11-14	5-7	Достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
6-10	3-4	В цілому володіє матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
1-5	1-2	Не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0	0	Не виконав завдання. Відсутність усної або письмової роботи.

Самостійна робота студентів

Завданням самостійної роботи студента є перевірка розуміння та засвоєння лекційного матеріалу можливе у вигляді відповіді на тестові запитання. Така форма надає студенту можливість отримати максимум **16** балів у першому модулі за 16 тестових **14** балів у другому модулі за 14 тестових запитань, кожний тест оцінюється в **1** бал.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт. В структурі навчання виділяють 2 змістовних модулі. Тобто студент двічі за семестр складає модульний контроль та має можливість набрати максимум **20** балів у 1 та 2 модулі. Контрольна робота проходить у формі письмової відповіді на 2 теоретичних питання (кожне з яких оцінюється в **5** балів) 3 тестових питання (правильна відповідь на тестові питання оцінюється **2** бали) та одне дати визначення поняття (**4** бали).

Критерії оцінки теоретичного питання:

Бали	Критерії оцінки
5	В повному обсязі володіє матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичного питання
4	Достатньо повно володіє матеріалом, в основному розкриває зміст теоретичного питання. Але при викладанні не вистачає достатньої глибини та

	аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
3	В цілому володіє матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допустив при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2	Не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування), недостатньо розкриває зміст теоретичного питання, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1	Не володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово розкриває зміст теоретичного питання.
0	Студень не надав відповіді

Критерії оцінки визначення поняття:

Бали	Критерії оцінки
4	Повно надав визначення
3	Достатньо повно надав визначення
2	Достатньо повно надав визначення але допустив при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
1	Достатньо повно надав визначення але допустив при цьому суттєві неточності.
0	Студень не надав визначення

ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного модульного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу.

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною системою. Отримані за кожен змістовний модуль бали підсумовуються та діляться на 2.

Зведена таблиця набору балів за семестр

1 модуль (максимум балів)		2 модуль (максимум балів)	
Лекції	14 (7 лекції*2)	Лекції	16 (8 лекції*2)
Практичні	35 (7 практ.зан*5)	Практичні	40 (8 практ.зан*5)
Самостійна робота	16	Самостійна робота	14
Ідз	15	Ідз	10
Контрольна робота	20	Контрольна робота	20
Всього	100	Всього	100

Якщо студент з будь-якої поважної причини не виконав умов набору балів за період вивчення, він має змогу під час заліково-екзаменаційної сесії прийти на екзамен і скласти його усно або письмово, відповісти на 3 питання, які містяться в екзаменаційному білеті (перше і друге оцінюється в 30 балів, третє, підвищеної складності, у 40 балів). В такому разі бали за підсумковий модульний контроль (максимум 100 балів) та бали, які отримані на екзамені (максимум 100

балів), підсумовуються та діляться на два.

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ НА ЕКЗАМЕНІ

Бали за 1-2 питання	Бали за 3 питання	Критерії оцінки
30-25	40-35	отримують студенти, які повністю розкрили сутність питання, дали чітке визначення понять або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.
24-16	34-26	отримують студенти, які правильно, але не повністю розкрили сутність питання або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.
15-6	25-11	отримують студенти, які лише частково розкрили сутність питання або частково проаналізували і зробили невірний висновок з теоретичного положення.
5-0	10-0	отримують студенти, які частково і поверхово розкрили сутність питання або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

Студенти заочного відділення виконують контрольну роботу.

Кожен студент заочного відділення виконує контрольну роботу за варіантом (критерії оцінки контрольної роботи як у денної форми помноженої на 5). Вибір варіанта здійснюється за останньою цифрою в заліковій книжці.

Після перевірки викладачем контрольної роботи та її захисту в усному вигляді викладач допускає студента до екзамену. Критерій оцінки питань на екзамену той самий, що й для студентів денної форми навчання.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на практичних (семінарських) заняттях та на підсумковому модульному контролі, свідчить про **ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни** на конкретному етапі її вивчення. Протягом семестру студенти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	визначення
		для екзамену	
90 – 100	A	відмінно	відмінно - повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного модульного

			контролю в цілому.
85-89	B	добре	дуже добре - недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому.
75-84	C	добре	добре - недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому виконав не повністю.
70-74	D	задовільно	задовільно – засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання кожної теми модульного контролю не виконав.
60-69	E	задовільно	достатньо - засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю в цілому.
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно – не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та модульного контролю в цілому.
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно – не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав модульного контролю.

11. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації з дисципліни «Стратегічний менеджмент в туризмі» для студентів напряму підготовки 8.14010301 «Туризмознавство» денної та заочної форм навчання / Укл.: Т.В.Шелеметьєва – Запоріжжя: ЗНТУ, 2015. – 54 с.
2. Лекційний курс.
3. Демонстрація статистичного матеріалу.

12. Рекомендована література

Базова

1. Папирян Г.А. Менеджмент в індустрії гостинності (готелі та ресторани). М.: Економіка, 2000. – 207 с.

2. Менджмент туризму / Ткач В.О., Беліков С.Б., Зайцева В.М., Камушков О.С. – Запоріжжя: 2011. – 228 с.
3. Квартальнов В.А. Стратегический менеджмент в туризме. М.: Финансы и статистика, 1999. – 496 с.
4. Управління персоналом туристичного підприємства / В.О. Ткач, О.В. Шевченко, Т.С. Кукліна. - ЛПС, 2013. - 135 с.
5. Моисеева Н.К. Стратегическое управление туристской фирмой. М.: Финансы и статистика, 2007. - 230 с.

Допоміжна

1. Ансофф И. Стратегическое управление. – М.: Экономика. – 2012. – 365 с.
2. Баламирзоев Н. Л. Основные методы и функции управления, способствующие развитию регионального туристского комплекса // Молодой ученый. – 2012. – №4. – С. 97 – 99.
3. Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент: Підручник. - К.: Каравела, 2012. - 464 с.
4. Кайлюк Є.М. Стратегічний менеджмент: [навч. посібн.] /. Є.М.Кайлюк, В.М. Андрєєва, В.В. Гриненко. – Х.: ХНАМГ, 2012. –. 279 с.
5. Стратегічний менеджмент: теорія та практика / Осовська Г.В., Фіщук О.Л., Жалінська І.В.: Навч. пос. – К.: Кондор, 2012. - 196 с.
6. Стратегічний менеджмент. Ігнат'єва І.А. Підручник. – К.: Каравела, 2015. - 464 с.
7. Шелемет'єва Т. В. Особливості, проблеми та зміст процесу стратегічного управління в туристичній галузі. Сучасні інноваційно-інвестиційні механізми розвитку національної економіки: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 26 жовтн. 2017 р. Полтава: ПНТУ ім. Юрія Кондратюка, 2017. С. 224–226.
8. Трохимець О. І., Шелемет'єва Т. В. Практика стратегічного планування в системі управління розвитком туризму в Україні. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2018. № 4. С. 70–78.
9. Шелемет'єва Т. В. Використання програмно-цільового методу управління розвитком туризму в регіонах України. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2018. Т. 29 (68). № 6. С. 48–53.
10. Шелемет'єва Т. В. Теоретичні та прикладні аспекти управління розвитком туризму в Україні: монографія. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2019. 356 с.
11. Шелемет'єва Т. В. Проблеми ефективного менеджменту в діяльності туристичних підприємств. Можливості та розвиток сучасного туризму: світовий та національний досвід: монографія / за заг. ред. проф. В. М. Зайцевої; Запорізький нац. тех. ун-т. Запоріжжя: ТОВ “ЛПС” ЛТД, 2014. С. 249–259.
12. Шелемет'єва Т. В. SWOT-аналіз як дієвий інструмент процесу управління розвитком туризму в Україні. Інтелект XXI. 2018. Вип. 6. С. 110–113.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. [Посилання дійсне на 10.06.2019 р.]
2. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року Кабінет Міністрів України; Розпорядження, Стратегія від 16.03.2017 № 168-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#n9> [Посилання дійсне на 10.06.2019 р.]
3. Стратегія розвитку туризму та курортів на 2016 – 2020 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.knteu.kiev.ua/file/NjY4NQ==/e1227acdf34bb4a1da39d384139b9d7a.pdf> [Посилання дійсне на 10.06.2019 р.]
4. Гордієнко В. Туризм – рушій соціально-економічного розвитку країни [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/gordienko.pdf. [Посилання дійсне на 10.06.2019 р.]